

8. Raluca Bercea. Protection of health related data and privacy rights. URL: https://rm.coe.int/protection-of-health-related-data-and-privacy-rights/16809823ef?utm_source=chatgpt.com

9. Рішення від 01.06.2022 по справі № 367/9129/19 Ірпінський міський суд Київської області. URL: https://zakononline.ua/court-decisions/show/104749099?utm_source=chatgpt.com

10. Постанова від 08.11.2021 по справі № 490/7421/20 Миколаївський апеляційний суд. URL: https://zakononline.ua/court-decisions/show/101051012?utm_source=chatgpt.com

11. Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду справах зі спорів, що виникають у сфері охорони здоров'я. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2021_12_ohorona_zdor.pdf?utm_source=chatgpt.com

12. Справа «М.К. проти України» (Заява № 24867/13). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/974_i18?utm_source=chatgpt.com#Text

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-115>

**CURRENT ISSUES OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL
REGULATION OF PUBLIC SERVICES IN THE FIELD
OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ СЕРВІСІВ
У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Nikolaienko I. O.

*External Postgraduate Student,
Scientific Institute of Public Law
Kyiv, Ukraine*

Ніколаєнко І. О.

*здобувач Науково-дослідного
інституту публічного права
м. Київ, Україна*

Адміністративно-правове регулювання публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності є одним із ключових напрямів сучасної правової політики України, оскільки безпосередньо пов'язане із забезпеченням свободи підприємництва, реалізацією принципу сервісної держави та формуванням сприятливого бізнес-клімату. У процесі євроінтеграції та цифрової трансформації державного управління особливої актуальності набувають питання якості,

доступності та ефективності публічних сервісів, що надаються суб'єктам господарювання органами публічної адміністрації.

Публічні сервіси у сфері підприємницької діяльності охоплюють широкий спектр адміністративних послуг і управлінських дій, спрямованих на створення, зміну або припинення прав і обов'язків суб'єктів господарювання. До них належать, зокрема, державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, ліцензування певних видів господарської діяльності, видача дозволів, сертифікація, надання інформаційних та консультативних послуг, а також адміністративні процедури у сфері податкового, митного та антимонопольного регулювання. Нормативною основою функціонування таких сервісів є, передусім, Конституція України, яка гарантує право на підприємницьку діяльність та визначає обов'язок держави забезпечувати захист конкуренції і прав споживачів [1].

Важливим елементом адміністративно-правового регулювання публічних сервісів є законодавче визначення поняття та принципів надання адміністративних послуг. Базовим актом у цій сфері є Закон України «Про адміністративні послуги», який закріплює правові засади організації та надання адміністративних послуг, визначає права та обов'язки суб'єктів звернення і суб'єктів надання послуг, а також принципи доступності, прозорості, законності та мінімізації адміністративного навантаження на бізнес [2]. Разом з тим на практиці залишається низка проблем, пов'язаних із надмірною зарегульованістю окремих процедур, дублюванням повноважень органів влади та недостатньою уніфікацією адміністративних процедур.

Особливе місце у системі публічних сервісів для підприємців посідає державна реєстрація суб'єктів господарювання. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» суттєво спростив реєстраційні процедури, запровадив принцип екстериторіальності та можливість подання документів в електронній формі [3]. Проте актуальними залишаються питання захисту персональних даних, кібербезпеки реєстрів, а також відповідальності посадових осіб за порушення строків та процедур надання відповідних сервісів.

Не менш важливим напрямом адміністративно-правового регулювання є ліцензування та дозвільна система у сфері господарської діяльності. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» визначає вичерпний перелік видів діяльності, що підлягають ліцензуванню, та встановлює загальні правила видачі, переоформлення і анулювання ліцензій [4]. Проте, попри задекларований курс на дерегуляцію, підприємці й надалі стикаються з

проблемами надмірних вимог, складних процедур погодження та недостатньої прозорості рішень ліцензійних органів.

Актуальним викликом для адміністративно-правового регулювання публічних сервісів є цифровізація. Запровадження електронних сервісів, зокрема через Єдиний державний вебпортал електронних послуг «Дія», суттєво змінило підходи до взаємодії держави і бізнесу. Нормативним підґрунтям для цього процесу є Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та підзаконні акти Кабінету Міністрів України, що регулюють функціонування електронних реєстрів і інформаційних систем [5]. Разом з тим цифровізація породжує нові адміністративно-правові ризики, пов'язані з технічними збоями, обмеженим доступом до електронних сервісів у певних регіонах та недостатнім рівнем цифрової грамотності підприємців.

Важливою проблемою залишається забезпечення належної якості публічних сервісів та ефективних механізмів захисту прав підприємців. Адміністративно-правові засоби оскарження рішень, дій або бездіяльності органів публічної адміністрації передбачені як у загальних нормах адміністративного законодавства, так і в Кодексі адміністративного судочинства України, який гарантує судовий захист прав та інтересів суб'єктів господарювання у публічно-правових спорах [6]. Однак на практиці судові процедури часто є тривалими та витратними, що знижує ефективність такого способу захисту.

У контексті реформування публічної адміністрації актуальним є питання впровадження стандартів належного врядування та сервісного підходу в діяльність органів влади. Це передбачає орієнтацію на потреби підприємців, прозорість процедур, чіткість адміністративних регламентів і відповідальність посадових осіб. Важливу роль у цьому процесі відіграють акти Кабінету Міністрів України, спрямовані на оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади та спрощення надання адміністративних послуг [7].

Підсумовуючи, слід зазначити, що адміністративно-правове регулювання публічних сервісів у сфері підприємницької діяльності перебуває у стані постійного розвитку та трансформації. Основними актуальними питаннями залишаються подальша дерегуляція та спрощення процедур, підвищення якості та доступності адміністративних послуг, удосконалення цифрових сервісів і зміцнення механізмів захисту прав підприємців. Ефективне вирішення цих завдань є необхідною умовою сталого економічного розвитку України та формування довіри бізнесу до держави.

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 25.09.2024).
2. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 №5203-VI. Дата оновлення: 27.04.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17> (дата звернення: 25.09.2024).
3. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 №755-IV. Дата оновлення: 23.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15> (дата звернення: 25.09.2024).
4. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 №222-VIII. Дата оновлення: 02.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (дата звернення: 25.09.2024).
5. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017. №2155-VIII. Дата оновлення: 01.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19> (дата звернення: 25.09.2024).
6. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 №2747-IV. Дата оновлення: 19.07.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення: 25.09.2024).
7. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 №442. Дата оновлення: 24.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-п#Text> (дата звернення: 25.09.2024).